

**ВІН ДАРУВАВ РАДІСТЬ ЛЮДЯМ ВІД ЗАКОХАНОСТІ У ВІОЛИ
АБО ІОГАНН ВОЛЬФГАНГ ГЕТЕ: ДЕ Б ВІН НЕ ХОДИВ,
ВСЮДИ РОЗКВІТАЛИ КВІТИ...**

Логойда І.М.

(Чернеччина, Дніпропетровська обл., Україна)

Хілінська Т.В.

(Полтава, Україна)

Для безсмертя Гете достатньо було б і того, що він був поетом (збірка його творів – 143 томів), але для нього, щедро наділеного універсальним інтелектом та захопленого різноманітними видами діяльності на основі багаточисленних інтересів, цього було замало.

Тарас Шевченко називав Гете «великим», знав та любив його твори, особливо «Фауста». Невтомним популяризатором Гете був і Іван Франко.

Після революції 1917 року твори Гете перекладали Максим Рильський, Микола Терещенко, Дмитро Загул, Василь Стус та інші.

Перший повний переклад «Фауста» здійснив Микола Лукаш.

Карел Чапек, чеський письменник, влучно писав: «Гете – поет. Гете – природодослідник. Гете – драматург. Гете – радник двору. Гете – малювальник. Гете – мислитель. Гете – археолог. Гете – класик. Гете – громадянин світу. Гете – людина.

Гете прожив – 82 роки. Завжди дотримувався здорового способу життя: не пив, не палив, їв здорову їжу.

Поет, драматург, філософ, головний державний міністр Герцогства Саксен-Веймар і масон (член «Баварських ілюмінатів»), Гете був ще й квітникарем. Він обожнював віоли: засадив ними свою присадибну ділянку та весь Веймар; дбав про нові сорти, привозив їх зі всіх місць, де б не бував. Його знамениту фразу з «Фауста» «Зупинись, миттевість! Ти прекрасна!», пов'язують з цвітінням віол. Особливо він любив їх аромат.

У письменника Геґе була хороша звичка: він набирав повні кишені насіння квітів, і куди б не йшов, поступово їх розсіював. Де б він не ходив, всюди розквітали квіти. «Квіти Гете» – це друга назва віоли. Німецькі селекціонери до цього часу в пам'ять про великого співвітчизника називають нові сорти цих квітів іменами героїв його творів.

У Німеччині, в супермаркетах на касах роздають пакетики з насінням польових квітів, для посіву, щоб врятувати бджіл. І квіти потім можна побачити будь-де, і це дуже гарно.

Є і у нас такий досвід, коли учні приватної полтавської школи «Паросток», збирають насіння чорнобривців – символу України, висушують, фасують його, а потім весною роздають безкоштовно перехожим і пропонують висіяти.

Іоганн Вольфганг Гете дав нам гарний приклад того, як наше довкілля зробити красивим.

ФИАЛКА

Фиалка на луґу одна
Росла, невзрачна и скромна,
То был цветочек кроткий.
Пастушка по тропинке шла,
Стройна, легка, лицом бела,
Шажком, лужком
С веселой песней шла.

«Ах! – вздумал цветик наш мечтать, –
Когда бы мне всех краше стать
Хотя б на срок короткий!
Тогда она меня корвет
И к сердцу невзначай прижмет!
На миг, на миг,
Хоть на единый миг.
Но девушка цветка – увы! –
Не углядела средь травы,
Поник наш цветик кроткий.
Но, увядая, все твердил:
«Как счастлив я, что смерть испил
У ног, у ног,
У милых ног ее». (Иоганн Вольфганг Гёте)

**СУПЕРВІЗІЯ КЕРІВНИКІВ ОПОРНИХ ШКІЛ:
ДОСВІД ПРОЄКТУ «КОМПЕТЕНТНОСТІ ЛІДЕРСТВА
ТА МЕНЕДЖМЕНТУ ДЛЯ ЕФЕКТИВНОГО РОЗВИТКУ ЯКОСТІ
В ОПОРНИХ ШКОЛАХ»**

Любченко Н.В., Оліфіра Л.М.
(Київ, Україна)

Ключовим завданням у 2021 році на Всеукраїнському форумі «Освіта України 2021: стратегічні цілі та пріоритетні напрями» Міністерством освіти і науки України визначено продовження реформи системи загальної середньої освіти відповідно до Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту» та Концепції «Нова українська школа». Як зазначив Міністр освіти і науки України С. Шкарлет, одним із найважливіших кроків на 2021 рік у сфері загальної середньої освіти є реалізація програми «Спроможна школа для кращих результатів» [5]. Забезпеченню реалізації цього завдання сприятиме запровадження системи професійної підтримки керівників і педагогів Нової української школи. Саме тому реалізація наказу Міністерства освіти і науки України від 18.10.2019 р. № 1313 «Деякі питання організації та проведення супервізії» і Типового положення про проведення супервізії впровадження Концепції «Нова українська школа» є важливою справою [2; 7]. Ці документи визначають організаційні та методичні засади проведення супервізії, які ґрунтуються на кращих вітчизняних і зарубіжних практиках, результатах наукових досліджень зарубіжних і вітчизняних науковців різних галузей. Але в освітній галузі можна констатувати недостатню розробленість питань підготовки фахівців освітньої галузі до супервізійної діяльності.

Супервізія (лат. super – зверху, visio – бачення) – це інструмент професійної підтримки та професійного розвитку фахівців. Відповідно до Типового положення про проведення супервізії впровадження Концепції «Нова українська школа», супервізія передбачає комплекс заходів із навчально-методичного супроводу педагогічних працівників закладів дошкільної і загальної середньої освіти в умовах реалізації завдань Нової української школи (далі – НУШ). Супервізор – це фахівець з високим рівнем кваліфікації та успішним досвідом